

Verslag Senior Dierenartsenreis naar Schotland van 9 tot 18 april 2026.

Dag 1. Het is donderdag 9 april.

Het Schotlandavontuur kan beginnen! Met 51 man sterk, senior dierenartsen en hun partners, vertrekken we naar IJmuiden alwaar de ferry naar Newcastle op ons wacht. We reizen met een luxe bus, compleet met bar en toilet, ingehuurd door Pelikaan Groepsreizen en bestuurd door een fantastische chauffeur Berend Withaar. Rita en Hans Huige zijn onze reisleiders.

Bij de terminal voegen de laatste reizigers zich bij de groep. Handen worden geschud, er wordt geknuffeld, de eerste verhalen uitgewisseld, namen genoemd en ook weer direct vergeten.

Na de paspoortcontroles mogen we inschepen en onze hut opzoeken. Het is prachtig weer, de boot vertrekt, het bier smaakt goed in de zon op het bovendek en na een lekker diner deint de "King Seaway" zachtjes naar Newcastle.

Dag 2. Het is vrijdag 10 april.

Na een opbeurend Engels ontbijt zetten we koers naar Schotland. We halen onze lunch bij de supermarkt in Queensferry. De volgende stop is bij Scone Palace, iets ten noorden van Perth, een streng ogend kasteel met prachtige oude bomen en loslopende pauwen in de tuin. In het kasteel een beroemde verzameling ivooren beelden en voorwerpen.

Op Moot Hill, een bescheiden heuvel tegenover het kasteel staat de kapel waar de Stone of Destiny, oftewel de steen van het lot, zich vroeger bevond. Op deze steen werd men tot koning gekroond. Een belangrijke steen dus voor Schotland. Maar zie, hij werd door de Engelse koning Edward in 1296 ontvreemd en in Westminster Abbey in Londen gelegd. Het 150 kilo zware gesteente werd in 1996 teruggegeven aan Schotland en ligt nu in het Perth Museum. Je vraagt je natuurlijk af of deze steen DE steen is. Bij de kroning van Charles III lag de steen onder zijn troon. Hoezo traditietrouw?

In de namiddag vervolgen we onze tocht door de binnenlanden, op weg naar Newtonmore, waar we 2 nachten gaan verblijven in het Balavil Hotel. Vroeg naar bed, we zijn moe van de reis.

Dag 3. Het is zaterdag 11 april.

Na het ontbijt rijden we dwars door de Grampian Mountains op weg naar Balmoral Castle, het zomerverblijf van de Engelse koninklijke familie en de koning is thuis zien we aan de koninklijke standaard, die wappert.

De stemming in de bus begint er al aardig in te komen. Herinneringen worden opgehaald, anekdotes verteld, de koffie wordt geserveerd, de koekjes uitgedeeld en de aangekochte bonnetjes voor de koffie en drank worden ingenomen. Regelmatig komt de snoeptrommel van Tine langs en vertelt Rita ons over de bezienswaardigheden, die gaan komen.

Balmoral is niet eens zo groot. Een mooi kasteel met een fraai park en aangelegde tuin. Het geheel ligt langs de rivier de Dee. Prettig vertoeven hier lijkt me. De Grampian Mountains zijn prachtig: heel veel woeste vlakten met heide. Nu nog bruin van kleur maar in augustus moet het hier wel een paars feest zijn. De geel bloeiende gaspeldoorn en de vele, vele gele narcissen maken het beeld compleet.

Toch is dit een arctisch gebied met strenge winters en nu nog sneeuw op de bergtoppen. Het is ook maar 4 graden.

Na de lunch op het kasteel gaan we op weg naar de zoete droom van een aantal reisgenoten: de koninklijke whisky destilleerderij “Royal Lochnagar”. Er wordt geproefd en ingekocht en met of zonder whisky gaan we terug naar ons hotel.

Na het diner wacht ons een muzikale verrassing. Een in Schotse kledij gestoken zanger schotelt ons een scala aan schotse liedjes voor. Meestal gaat deze muziek over de lochs en het heimwee ernaar en natuurlijk over de liefde. Maar we hadden ook een verrassing voor hem: het veterinaire lijflied. Waar komt dat toch vandaan en wie maakte het?

Dag 4. Het is zondag 12 april.

De dagen vliegen voorbij. We verlaten het hotel in Newtonmore en reizen naar het noorden. We gaan het monster van Loch Ness vangen. Dat moet met zoveel dierenartsen bij elkaar toch lukken!

De legende van het monster in het loch houdt men begrijpelijk stevig in stand want het is een enorme toeristische trekpleister.

Als je naar de kaart van Schotland kijkt zie je een schuine breuklijn lopen van Inverness in het noord-oosten tot Ford William in het zuid-westen. In die breuklijn ligt ook Loch Ness. Tijdens de verschuiving van de continenten is het Canadese gedeelte naar noordwest Europa afgedreven en aan Engeland vast komen te zitten. Het deel van Schotland aan de linkerzijde op de kaart zat dus heel vroeger vast aan Canada en de rechter zijde op de kaart aan Europa. We

varen op het loch naar de fotogenieke ruïne van het Urquhart Castle en kopen in de souvenir winkel allemaal monsters voor onze kleinkinderen.

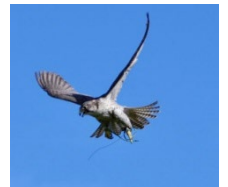
Via Inverness komen we op de North Coast route, de NC500. Een beroemde 800 kilometer lange weg langs de kust. Hier vind je alles wat Schotland maakt: spectaculaire vergezichten, zoutwater lochs, zoetwater meren, watervallen, ruige bergen, uitgestrekte heidevelden, weiden, prachtige stranden en bossen.

Er wonen weinig mensen maar heel veel schapen, schapen en schapen, het merendeel Scottish Blackface. We zien herten en reeën, konijnen en fazanten en roofvogels. Een unieke ervaring!

En Berend maar bochtjes draaien en smalle weggetjes nemen. Hij heeft het duidelijk meer gedaan.

We krijgen van Rita een verhaal te horen over Dunrobin Castle. Wat een beauty!

Diep onder het kasteel, tegen de zee aan, liggen de tuinen. Ze zijn bijna een kopie van de Versaille tuinen. Het kasteel wordt privé bewoond door de familie Sutherland en is open voor publiek. Beneden in de tuin worden we getraakteerd op een roofvogelshow met havik en valk.

We rijden door op de NC500 en halen een frisse, winderige neus bij John O'Groats. Een voorproefje van het klimaat op de Orkney eilanden want vanuit Gills Bay steken we over naar St. Margaret's Hope op Orkney.

Berend laat nog even een staaltje stuurmanskunst zien door achterwaarts die enorme bus tussen twee vrachtwagens op de ferry te parkeren.

Vanaf St. Margaret's Hope rijden we over de Churchill Barriers, dammen die tussen 1940 en 1944 werden gebouwd door Italiaanse krijgsgevangenen nadat een Royal Navy schip door een Duitse U-boot tot zinken was gebracht in Scapa Flow. Ook liggen er overblijfselen van de Duitse keizerlijke vloot uit de 1^e wereldoorlog, die daar in 1919 werd vernietigd. We eindigen die dag in Kirkwall in het Ayre hotel. We blijven hier twee nachten.

Dag 5. Het is maandag 13 april.

De Orkney eilanden: dat is andere koek! Weg zijn de bergen, de rotsen en de bomen. Zacht glooiende groene weiden, stenen muurtjes en duizenden witte stippen op het groen.....jawel, schapen. Veel wind en alweer zonneschijn. We zijn bofkonten.

Deze eilanden zijn een walhalla voor de archeoloog. Opgravingen van meer dan 5000 jaar oud, geen voorstelling van te maken!

Als eerste bezoeken we de Italian Chapel, gemaakt door Italiaanse krijgsgevangenen gedurende de 2e wereldoorlog. Onder de gevangenen zaten kunstenaars en goede

handwerklieden. Dat blijkt wel als je de fijnschilderkunst en het prachtige houtsnijwerk in de kapel ziet. Een juweeltje en Unesco Erfgoed.

Op weg naar de Ring of Brodgar. Een ring van enorme rechtopstaande stenen die hoogst waarschijnlijk iets te maken hebben met religie in de steentijd. Ook dit is Unesco Erfgoed.

We rijden door naar Skara Brae aan de westkust. Een 5000 jaar oud praehistorisch dorp aan de rand van de Atlantische Oceaan. Al die jaren heeft het dorp bedolven gelegen onder het zand, maar na een zware storm werden in 1850 de eerste contouren van het dorp zichtbaar.

William Watt, de eerste bewoner van het naastgelegen Skail House, maakte een begin aan de opgravingen en deed prachtige archeologische vondsten. Pas in 1924 werd eigenlijk pas duidelijk hoe belangrijk deze plek was en Skara Brae werd dan ook één van de World Heritage Sites. Het resulteerde tenslotte in een plek op de Wereld Erfgoed Lijst van Unesco in 1999.

Moe van alle indrukken rijden we terug naar het hotel en krijgen na het diner een lezing door een medewerker van het Orkney Nature Wildlife Project. Hij vertelt over de grote aantallen hermelijnen, een invasieve exoot op het eiland die een bedreiging vormen voor kleinere diersoorten en vogels. Er zijn geen natuurlijke vijanden van de hermelijn en dus planten ze zich razendsnel voort. In de vangkooien, die worden uitgezet wordt de hermelijn meteen gedood. In Nederland is deze methode verboden. Wij gaan na dit verhaal onze eigen kooi maar opzoeken.

Dag 6. Het is dinsdag 14 april.

Vroeg in de morgen varen we terug naar het vasteland van Schotland. Over de NC500 rijden we vervolgens door het woeste land van de noordkust. Niet alleen wij hebben een weekje vakantie, onze longen ook! Wat een schone, frisse lucht ademen we in. En dat die lucht zuiver is kan je zien aan de boomstammen en takken die bedekt zijn met korst- en baardmossen.

We rijden van Gills Bay naar Durness, waar we stoppen bij Smoo Cave, een enorme grot, ontstaan door het zoute zeewater en het zoete water van de rivier. Een plek voor James Bond! Hier kunnen we de benen strekken, de grot bekijken, over de kliffen wandelen en een lekkere lunch gebruiken op een plekje in de zon.

We rijden verder op de NC500 door het graafschap Wester Ross. Hier vind je het grootste aaneengesloten veengebied van Europa. In het landschap zijn nog steeds de groeven van het veensteken te zien.

Als we langs de kust van Gruinard Bay rijden horen we het verhaal van Gruinard Island, waar men in 1941 een militair experiment heeft uitgevoerd. Een groep schapen in een kooi heeft men er blootgesteld aan **Anthrax**. Na hun dood werden ze in het water gedumpt, maar één schaap dreef naar het vasteland, waar het aanspoelde en andere schapen werden geïnfecteerd. Na een grote schoonmaak in 1987, kunnen er nog steeds geen schapen leven op het eiland.

We eindigen deze dag in Gairloch en logeren twee nachten in het Gairloch Hotel. Veel schotse ruiten op de vloer en voor de ramen. Hoe Schots wil je het hebben?

Dag 7. Het is woensdag 15 april.

Vanochtend bestaat de keuze uit vrije tijd of het maken van de Flowerdale Walk, een wandeling naar de waterval van Gairloch. Een grote groep kiest ervoor om te wandelen.

In de middag bezoeken we de beroemde Inverewe tuinen. We lunchen er en genieten van de oude schitterende bomen, de bloeiende rhodo's en azalea's, de manshoge varens, de aronskelken en de ontluikende gunnera's. En dan is er ook nog een droom van een moestuin. Dit alles met dank aan de warme golfstroom die langs de tuinen loopt. De tuin werd tijdens de 2e wereldoorlog voor het eerst opengesteld voor publiek en valt onder het beheer van de National Trust of Scotland sinds 1953. Alweer een dag voorbij!

Dag 8. Het is donderdag 16 april.

Ook nu rijden we door Wester Ross, het weer is regenachtig. We stoppen bij Eilean Donan Castle, drinken er koffie en maken foto's van dit meest gefotografeerde kasteeltje van Schotland.

Ondertussen regent het pijpenstelen. En juist nu staat er een tochtje per gondel op het programma. We schommelen naar 650 meter hoogte de berg Aonach Mòr op, de buurman van de beroemde Ben Nevis, de hoogste berg van Groot-Brittannië. We missen door het slechte weer de beloofde mooie uitzichten, maar eenmaal boven kunnen we wel sneeuwballen gooien. Na de lunch dalen we weer af naar Ford William. Door de prachtige vallei van Glencoe, omringd door bergen.

Er wordt gestopt bij het bezoekerscentrum en we bekijken een film over de traditionele manier van hutten bouwen. Dat gebeurde met veen, houten palen, steen en heide.

Weer in de bus zetten we koers naar het Arrochar Hotel gelegen aan Loch Lomond. Over dit loch zijn de nodige liedjes geschreven. Rita laat er een aantal horen. Wel een beetje droevig en het liedje over Glencoe is zelfs nogal bloederig.

Het gaat over de vete tussen de McDonalds en de Campbells. De eersten brachten het er niet levend af.

Dag 9. Het is vrijdag 17 april.

Heel vroeg opstaan en ontbijten om aan het eind van de middag op tijd bij de ferry te zijn. Vandaag is de muur van Hadrianus aan de beurt en dan vooral een deel daarvan: Fort Vindolanda. Spectaculair omdat dit alles ruim 2000 jaar oud is. De Romeinen hadden in die tijd al een hoge vorm van beschaving. Dat blijkt wel uit de opgravingen die tot nu toe al gedaan zijn en de prachtige voorwerpen die in het nabij gelegen museum te zien zijn. Indrukwekkend!

Onze gids is Ian Robson, hij weet er echt veel van. De opgravingen vinden nog steeds plaats en één van de archeologen, die bij de opgravingen aanwezig is, vertelt dat dat ook nog wel even zo zal blijven. Belangrijkste vondst in Vindolanda: houten tabletten met daarop in inkt geschreven teksten, bewaard gebleven in de deels anaerobe bodem.

Teruggeworpen in onze eigen tijd gaan we op weg naar de ferry. We schepen in, dineren met elkaar en beginnen aan een rustige overtocht naar IJmuiden.

Dag 10. Het is zaterdag 18 april.

De laatste dag van deze trip. We ontbijten nog aan boord, nemen afscheid van de mensen die in IJmuiden worden opgehaald en rijden via Utrecht en Rosmalen naar Apeldoorn. Alleen Hans en Rita blijven over en rijden met Berend mee naar Barneveld. En dan tot slot een woord van dank. Ik denk dat ik namens de hele groep spreek dat we een heerlijke week met elkaar hebben gehad en dat dat zeker komt door de voortreffelijke leiding van Hans en Rita en de prima stuurmanskunsten van Berend. Ook een woord van dank aan onze koffieschenkers: Paul, Jac, Daan en Wiel. Was lekker hoor!!

Marriette Zonderland- de Graaff

